Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos dalyvavimo didinant Europos investicijų fondo kapitalą

(COM(2014) 66 final – 2014/0034 (COD))

(2014/C 226/11)

Pagrindinis pranešėjas **Michael Smyth**

Taryba 2014 m. vasario 18 d. ir Europos Parlamentas 2014 m. vasario 24 d., vadovaudamiesi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 173 straipsnio 3 dalimi, nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos dalyvavimo didinant Europos investicijų fondo kapitalą

COM(2014) 66 final – 2014/0034 (COD).

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto biuras 2014 m. vasario 25 d. pavedė Bendrosios rinkos, gamybos ir vartojimo skyriui organizuoti darbą šiuo klausimu.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas, atsižvelgdamas į tai, kad darbas skubus, savo 497-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2014 m. kovo 25–26 d. (2014 m. kovo 25 d. posėdis), pagrindiniu pranešėju paskyrė Michael Smyth ir priėmė šią nuomonę 133 nariams balsavus už, 1 prieš ir 3 susilaikius.

1. **Įžanga**

1.1 EESRK pritaria žingsniui rekapitalizuoti Europos investicijų fondo (EIF) kapitalą siekiant suteikti jam galimybę išplėsti savo, kaip rizikos kapitalo teikėjo sparčiai augančioms ir novatoriškoms mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ), funkcijas.

1.2 Dėl sprendimo padidinti EIF pasirašytąjį kapitalą iki 1,5 mlrd. eurų ekonomikos krizės ir Europos ekonomikos stagnacijos aplinkybėmis labai išaugs EIF investicijų potencialas, tačiau prasminga užduoti klausimą, ar net šis padidinimas nėra pernelyg mažas?

1.3 Naujausi MVĮ finansų ir bankų skolinimo tyrimai ir duomenys rodo, kad galimybė gauti finansavimą (tiek investicijoms, tiek apyvartiniam kapitalui) yra pati opiausia MVĮ problema. Visus tris pastaruosius mėnesius mažėjo bankų skolinimo įmonėms augimas. Nors EIF kompetencijos sritis konkrečiai apima novatorišką ir sparčiai augantį verslą, ar nederėtų dar labiau rekapitalizuoti Fondą, kad jis galėtų nuveikti dar daugiau?

1.4 EESRK dar kartą ragina iš esmės rekapitalizuoti EIF, kad jis galėtų atlikti iš pradžių jam skirtą vaidmenį – būti Europos rizikos kapitalo fondu ir vykdyti ypatingą pavedimą – finansuoti veiklą pradedančias aukštųjų technologijų įmones.

1.5 EESRK siūlo 20 proc. grynojo pelno mokėti dividendais ir panaudoti daliai kapitalo padidinimo išlaidų padengti. Komitetas pritaria pastangoms rasti EIF finansinės ir politinės grąžos pusiausvyrą ir įtraukti atitinkamas finansų įstaigas į savo pasirašytojo kapitalo didinimą.

2. **Pasiūlymas**

2.1 Europos investicijų fondas atlieka du pagrindinius vaidmenis:

— teikia rizikos kapitalą, kad būtų pagerintas rizikos kapitalo tiekimas sparčiai augančioms ir novatoriškoms mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ);

— suteikia garantijas ir imasi kitų rizikos pasidalijimo iniciatyvų, kad būtų sustiprinti finansų įstaigų skolinimo MVĮ pajėgumai.

2.2 Fondas naudoja savo lėšas ir kartu artimiausiais metais valdys keletą ES programų, pavyzdžiui „Horizontas 2020“ ir COSME. EIF tikisi padvigubinti savo garantijų ir rizikos kapitalo rizikos poziciją, todėl fondo kapitalo didinimas yra itin svarbus. Šiuo metu didžioji dalis EIF priklauso Europos investicijų bankui (EIB) (62,1 proc.). Kiti suinteresuotieji subjektai yra Europos Sąjunga (30 proc.) ir 24 viešosios ir privačiosios finansų įstaigos (7,9 proc.).

2.3 Siūloma fondo pasirašytąjį kapitalą padidinti nuo 3 mlrd. iki 4,5 mlrd. eurų, iš kurių bus įmokėta 20 proc. Šis kapitalo padidinimas padidins EIF kreditavimo veiklos stiprinimo pajėgumus ir paskatins 2014–2015 m. MVĮ paskolinti 11–20 mlrd. eurų.

3. **Pastabos dėl pasiūlymo**

3.1 Iš pirmo žvilgsnio EIF kapitalo didinimas yra neabejotinai teigiamas žingsnis. ECB duomenimis, pastaruosius tris mėnesius iki 2014 m. sausio mėn. mažėjo bendra paskolų įmonėms suma. Naujausias bankų skolinimo tyrimas rodo, kad galimybė gauti finansavimą yra vienintelė opiausia problema, su kuria susiduria euro zonos MVĮ, nors jos geografinis paplitimas skiriasi. Pagrindiniai veiksniai, darantys įtaką MVĮ poreikiui gauti išorės finansavimą, buvo apyvartinis kapitalas ir poreikis investuoti į kapitalą. EIF rekapitalizavimas išspręs dalį šios problemos, tačiau poreikių mastai yra milžiniški.

3.2 EESRK pritaria EIF kapitalo didinimui. Komitetas nurodo, kad gruodžio mėn. Europos Vadovų Taryba ragino Komisiją ir EIB toliau didinti EIF kapitalą ir laukia pasiūlymo rezultatų. Komitetas dėl EIF vaidmens jau reiškė susirūpinimą ankstesnėse nuomonėse, o dabar jį dar kartą primena ([1]).

3.3 Padidinus EIF kapitalą bus galima pasiekti tikslą – sukurti pakankamai kapitalo investavimo pajėgumų visų valstybių narių įmonių inovacijoms, moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai remti. Tam, kad šį tikslą būtų galima pasiekti mažiausiomis biudžeto išlaidomis, EESRK rekomenduoja 2014 m. EIF metiniame susirinkime priimti sprendimą 20 proc. grynojo pelno išmokėti dividendais. EESRK mano, kad vertėtų 2014–2017 m. už Sąjungos turimas fondo akcijas gautus metinius dividendus laikyti išorės asignuotosiomis įplaukomis ir panaudoti daliai kapitalo padidinimo išlaidų padengti. EESRK remia pastangas rasti EIF finansinės ir politinės grąžos pusiausvyrą ir visiškai pritaria mėginimui išlaikyti jo trišalę struktūrą. Todėl Komitetas ragina pritraukti naujų akcininkų – panašiai mąstančias finansų įstaigas.

3.4 1993 m. kuriant fondą, buvo rekomenduojama, kad EIF remtų įmones ne tik kapitalo garantijomis ir paskolomis, bet ir sukuriant iki 60 mlrd. eurų dydžio Europos rizikos kapitalo fondą. Buvo siekiama kompensuoti už privataus rizikos kapitalo stygių Europoje palyginti su Šiaurės Amerika ir sumažinti priklausomybę nuo fiksuotų palūkanų paskolų, kurios yra nepalankios naujai veiklą pradedančioms ir neseniai ją pradėjusioms įmonėms. Kai 1994 m. EIF buvo įsteigtas, rizikos kapitalo vaidmuo atsidūrė antrame plane ir dominavo garantijos.

3.5 EESRK mano, kad EIF rizikos kapitalo kompetencijos sritis turėtų būti stipresnė, kaip buvo numatyta iš pradžių.

2014 m. kovo 25 d., Briuselis

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto pirmininkas
Henri MALOSSE

([1]) OL C 143, 2012 5 22, p. 10.